

ÎNCHEIERE

22 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Maria Ghervas
Victor Burduh

examinând cererea de revizuire depusă de avocatul Sîlța Mihai în numele
Companiei "Bio-Labs" (Pvt) Ltd.,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Compania "Bio-
Labs" (Pvt) Ltd. împotriva Societății cu Răspundere Limitată "Dita Est Farm" cu
privire la recunoașterea și încuviințarea executării silite a hotărârii arbitrale străine,
eliberarea titlului executorului și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 26 octombrie 2022,

c o n s t a ț ă:

La 14 aprilie 2021, avocatul Bivol Sergiu în interesele creditorului „Bio-
Labs” (Pvt) Ltd. a depus cerere privind recunoașterea și încuviințarea executării
silite a hotărârii arbitrale străine din 24 iunie 2020, în cauza nr. 600572.2019,
pronunțată de Instituția de Arbitraj a Camerei Elvețiene, or. Zurich, Elveția, și
semnată de Arbitrul Unic Dr. Simon Gabriel prin care s-a respins integral acțiunea
înaintată de SRL „Dita Est Farm” privind încasarea prejudiciului în urma livrării
produselor defecte și încasarea din contul SRL „Dita Est Farm” în beneficiul „Bio-
Labs” (Pvt) Ltd. a costurilor și cheltuielilor de arbitraj.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 01 iulie 2021, a fost respinsă
cererea depusă de „Bio-Labs” (Pvt) Ltd. privind recunoașterea și încuviințarea
executării silite a hotărârii arbitrale străine, eliberarea titlului executorului și
încasarea cheltuielilor de judecată.

La 15 iulie 2021 și 01 septembrie 2021 „Bio-Labs” (Pvt) Ltd., reprezentat de
avocatul Mihai Sîlța, a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 08 decembrie 2021, s-a admis
recursul declarat de Compania "Bio-Labs" (Pvt) Ltd., reprezentată de avocatul
Sîlța Mihai, s-a casat încheierea Curții de Apel Chișinău din 01 iulie 2021 și s-a
restituit cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de
judecată (f. d. 177-184 Vol. I).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2022, s-a respins cererea depusă de avocatul Bivol Sergiu în interesele Companiei "Bio-Labs" (Pvt) Ltd. privind recunoașterea și încuviințarea executării silite a hotărârii arbitrale străine, eliberarea titlului executorului și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 18 iulie 2022, avocatul Sîlța Mihai a depus în numele Companiei "Bio-Labs" (Pvt) Ltd. cerere de recurs nemotivată împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2022, invocând faptul că atât dispozitivul încheierii recurate, cât și încheierea integrală nu au fost comunicate recurentului Companiei "Bio-Labs" (Pvt) Ltd. și în scopul de a nu fi decăzuți din dreptul de a efectua actul de procedură în termen, își exprimă dezacordul cu încheierea contestată prin depunerea unui recurs nemotivat, iar motivele de fapt și de drept vor fi expuse în cererea de recurs suplimentară după recepționarea încheierii motivate (f. d. 32-34 Vol. II).

Ulterior, la 30 august 2022, avocatul Sîlța Mihai a depus în numele Companiei "Bio-Labs" (Pvt) Ltd. cerere de recurs motivată împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2022.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 26 octombrie 2022, s-a restituit recursul declarat de avocatul Sîlța Mihai în numele Companiei "Bio-Labs" (Pvt) Ltd., ca fiind depus în afara termenului legal.

La 28 decembrie 2022, avocatul Sîlța Mihai a depus în numele Companiei "Bio-Labs" (Pvt) Ltd., cerere de revizuire împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 26 octombrie 2022, prin care a solicitat admiterea acesteia, casarea încheierii contestate cu admiterea cererii de recurs.

Revizuentul în motivarea cererii de revizuire, a invocat prevederile art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă - au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului.

Astfel, a menționat că la examinarea cererii de recurs a existat o circumstanță care nu a fost și nu a putut fi cunoscută, fără a exclude posibilitatea că nu a fost cunoscută nici instanței de recurs, motiv ce constituie temei pentru depunerea cererii de revizuire.

La speță, a reiterat că necomunicarea încheierii motivate a Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2022 constituie o circumstanță și element de fapt esențial care nu a fost și nu a putut fi cunoscută revizuentului și care justifică depunerea cererii de revizuire.

De asemenea, a reiterat că prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 26 octombrie 2022, a cărei revizuire se solicită, a fost restituit recursul declarat de avocatul Sîlța Mihai în numele Companiei "Bio-Labs" (Pvt) Ltd., ca fiind depus în afara termenului legal și în lipsa cererii de repunere în termen.

La speță, revizuentul a indicat că instanța de recurs a constatat că, la data de 13 iulie 2022, încheierea motivată a Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2022 a fost expediată avocatului Sîlța Mihai la adresa electronică mihai.silta@vdalegal.com, adresă indicată expres în mandatul avocațial, menționându-se că confirmarea expedierii documentului la data de 13 iulie 2022 se atestă prin extrasul eliberat de operatorul poștei electronice.

Astfel, instanța de recurs a reținut că termenul de declarare a recursului a început să curgă de la data de 14 iulie 2022, ziua imediat următoare în care a fost recepționată încheierea contestată și a expirat la 28 iulie 2022, aceasta fiind ultima zi de depunere a recursului, inclusiv a celui motivat.

Iar, recursul motivat înregistrat la 30 august 2022 a fost depus după expirarea termenului, fără a se expune însă și asupra recursului nemotivat depus în termen.

Deci, revizuentul a specificat că la data de 13 iulie 2022, când a fost efectuată presupusa comunicare a încheierii motivate, nu a fost recepționat un asemenea mesaj pe adresele electronice înregistrate în dosar.

În acest sens, revizuentul a relevat că la solicitarea asistenței tehnice, ”IT&C Experts Network” a confirmat că mesajul reclamat la 13 iulie 2022 de la eugen.patrascu@justice.md și/sau cac@instante.md nu a fost livrat la sistemul de e-mail al vdalegal.com.

La fel, a relevat că o solicitare identică a fost expedită în adresa IP ”Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”, care prin răspunsul din 14 noiembrie 2022, a informat că de la adresa de e-mail eugen.patrascu@justice.md nu a fost expedit nici un mesaj la adresele de e-mail ale revizuentului și reprezentanților săi înregistrate cu prefixul @vdalegal.com și @bio-labs.net.

Totodată, prin răspunsul din 19 decembrie 2022, IP ”Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică” a confirmat suplimentar că mesajul de la eugen.patrascu@justice.md din 13 iulie 2022 a fost identificat în directoriul ”Drafts”, însă conform înregistrărilor din jurnalul de log, nu a fost expedit.

Deci, revizuentul a invocat că reieșind din răspunsurile menționate supra, mesajul respectiv a fost creat și doar salvat ca proiect de mesaj în directoriul ”Drafts”, însă niciodată nu a fost expedit.

La 07 februarie 2023, avocatul Vasile Josan a depus în interesele SRL ”Dita Est Farm” referință la cererea de revizuire depusă de Compania ”Bio-Labs” (Pvt) Ltd., prin care a solicitat să fie respinsă ca fiind inadmisibilă.

La 10 februarie 2023, prin intermediul oficiului poștal, Ministerul Justiției a depus referință la cererea de revizuire depusă de Compania ”Bio-Labs” (Pvt) Ltd., prin care a menționat că susține referința depusă la Curtea de Apel Chișinău.

Studiind cererea de revizuire în raport cu materialele cauzei, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de revizuire urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 453 alin.(1) lit. a) Codul de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În susținerea cererii de revizuire, avocatul Sîlța Mihai a invocat prevederile art. 449 lit. b) Codul de procedură civilă, conform căruia revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Drept temei de revizuire, avocatul Sîlța Mihai a invocat, că scrisoarea din 13 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău expediată la adresa sa electronică nu a fost recepționată, respectiv nu a fost informat despre redactarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2022, argument ce nu a fost reținut de instanța de recurs.

Colegiul reține că revizuentul a invocat circumstanțe esențiale noi, apărute după emiterea încheierii a cărei revizuire se cere.

La speță, Colegiul reține că pentru a fi admisă o revizuire pe acest temei (aparitia circumstanțelor noi), urmează a fi întrunite cumulativ următoarele condiții: au devenit cunoscute revizuentului circumstanțe (fapte) necunoscute acestuia la ziua în care a fost adoptată hotărârea judecătorească irevocabilă; circumstanțele sunt esențiale pentru examinarea cauzei; revizuentul dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a le obține în timpul judecării anterioare a cauzei.

Astfel, pentru a invoca temeiul prevăzut de art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă este necesar ca după emiterea deciziei, revizuentului să-i fie cunoscute circumstanțe sau fapte esențiale cauzei, care nu au putut fi cunoscute acestuia, însă a întreprins toate măsurile pentru aflarea acestora în timpul judecării cauzei și să fie confirmate prin prezentarea unor probe concludente și pertinente.

Sub acest aspect, Colegiul notează că temeiul invocat de către avocatul Sîlța Mihai în numele Companiei "Bio-Labs" (Pvt) Ltd. în cererea de revizuire și anume, art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, poartă un caracter declarativ.

Mai mult, pentru a invoca acest temei de revizuire este necesar ca revizuentul să probeze că nu a știut anterior pronunțării deciziei a cărei revizuire se cere despre aceste circumstanțe sau fapte și nici nu a avut posibilitatea de a le cunoaște, în caz contrar ele nu pot servi ca temei de revizuire.

Totodată, drept condiție esențială de redeschidere a procesului pe acest temei este ca circumstanțele să fi existat obiectiv până la data pronunțării deciziei a cărei revizuire se solicită, ele urmînd a fi diferențiate de faptele noi apărute după pronunțarea deciziei.

La speță, Colegiul reține că instanța de recurs a concluzionat referitor la restituirea recursului declarat de avocatul Sîlța Mihai în numele Companiei "Bio-Labs" (Pvt) Ltd, ca fiind depus în afara termenului legal, reieșind din materialele anexate la dosar și anume scrisoarea de expediere a actului judecătoresc din 13 iulie 2022, prin care Curtea de Apel Chișinău a expediat încheierea motivată din 04 iulie 2022 în adresa avocatului Mihai Sîlța la adresa electronică mihai.silta@vdalegal.com (f.d.30 Vol. II), adresă indicată expres de către ultimul în mandatul avocațial.

Cu atît mai mult, încheierea motivată a Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2022 a fost publicată pe portalul instanței la data de 15 iulie 2022.

Deci, la data depunerii cererii de recurs nemotivată – 18 iulie 2022, încheierea motivată a Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2022 era deja publicată pe pagina web a instanței.

Deci, Colegiul constată că prin acțiunile sale, compania revizuentă a eșuat să depună diligența necesară pentru a permite instanțelor naționale de judecată – în

speța de față, Curții Supreme de Justiție – să examineze într-un mod multi-aspectual toate pretențiile deferite justiției.

Un observator independent ar putea avea o impresie justificată de circumstanțele prezentei cauze că, de fapt, compania reclamantă a ales în mod inexplicabil să aștepte examinarea de către Curtea Supremă de Justiție a recursului său nemotivat (de altfel neprevăzut de lege) și a unui ulterior recurs tardiv, decât să dea dovadă de o diligență sporită și să depună un recurs motivat într-un termen de 15 zile din momentul în care i-a fost expediată și publicată încheierea Curții de Apel Chișinău.

Astfel, compania revizuentă ar fi putut să-și suplimenteze recursul printr-o cerere de repunere în termenul a recursului în cazul în care încheierea Curții de Apel Chișinău i-ar fi fost adusă la cunoștință mai târziu decât data care i-ar fi permis să depună recursul în termenul de 15 zile, prevăzut de lege.

Din aceste motive, instanța de revizuire nu poate accepta comportamentul companiei revizvente de a aștepta examinarea recursului său nemotivat și a recursului tardiv decât să aibă un comportament pro activ, pentru a-și apăra interesele în mod eficient prin intermediul avocatului ales la discreția sa.

Curtea Supremă de Justiție nu a putut examina decât un recurs tardiv în lipsa unei cereri de repunere în termen bazată pe niște probe concludente care ar fi permis examinarea argumentelor considerate pertinente de către compania revizuentă.

În schimb, aceasta și-a invocat toate argumentele numai în cererea de revizuire, astfel cerând Curții Supreme de Justiție să încalce principiul securității raporturilor juridice și, prin urmare, dreptul companiei intimată de a se bucura de efectul unei decizii irevocabile.

Respectiv, Colegiul relevă că răspunsurile ”IT&C Experts Network” și IP ”Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică” din 14 noiembrie 2022 la care face referire revizuentul, nu pot fi considerate drept circumstanță nouă.

Având în vedere cele menționate, Colegiul consideră că nu este posibilă derogarea de la principiul securității raporturilor juridice, or circumstanța invocată de revizuent nu este de așa natură încât să afecteze legalitatea încheierii a cărei revizuire se cere și, în special nu lezează temeinicia soluției date de instanța de recurs.

Această situație indică la caracterul declarativ al cererii de revizuire, fiind lipsită de esență, care evidențiază lipsa temeiurilor legale de declarare a revizuirii.

În contextul dat, urmează a se preciza că admiterea cererii de revizuire ar contravine și principiului securității raporturilor juridice, care presupune respectul față de principiul lucrului judecat și ar constitui o violare a art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Pornind de la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere printre altele, că atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (cazul Brumărescu contra României).

Principiul caracterului irevocabil al hotărîrilor judecătorești cere că nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărîri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci cînd este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (cazul Roșca contra Moldovei).

Totodată, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că Curtea Europeană a Drepturilor Omului în cauza Grăjdianu și alții contra Moldovei, a constatat în cererea Boșcăneanu (nr. 45822/12), că reclamantul a obținut, în prima instanță și în instanța de apel hotărâri în favoarea sa, care în lipsa unor contestații formulate de părțile adverse în termenele legale, hotărârile au devenit irevocabile.

La fel, Curtea a stabilit că în afara termenelor legale, partea adversă a depus contestație, care a fost admisă de instanța internă, iar în cadrul examinării cauzei, hotărârile pronunțate în favoarea reclamantului au fost anulate.

Prin urmare, Curtea a considerat că există o încălcare a art. 6 § 1 din Convenție.

Așadar, termenele procedurale prin existența lor nu fac altceva decât să asigure certitudinea drepturilor și stabilitatea raporturilor juridice, fapt ce duce în mod evident la respectarea principiului legalității, pe de o parte, și a interesului părților de a-și pregăti temeinic apărarea, astfel încât să nu fie supuse unor sancțiuni severe, pe de altă parte.

Respectiv, din motivul nerespectării de către partea obligată la îndeplinirea actului de procedură în termenului legal prevăzut de lege, intervine decăderea.

Astfel fiind, admiterea spre examinare a unui recurs tardiv ar împiedica rămânerea irevocabilă a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice, fapt ce ar duce la încălcarea prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

Prin urmare, din considerentele menționate și avînd în vedere că motivul invocat de revizuent nu corespunde prevederilor art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire depusă de avocatul Sîlța Mihai în numele Companiei "Bio-Labs" (Pvt) Ltd., ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 269-270 și art. 453 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de avocatul Sîlța Mihai în numele Companiei ”Bio-Labs” (Pvt) Ltd., împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 26 octombrie 2022, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Compania ”Bio-Labs” (Pvt) Ltd. împotriva Societății cu Răspundere Limitată ”Dita Est Farm” cu privire la recunoașterea și încuviințarea executării silite a hotărârii arbitrale străine, eliberarea titlului executorului și încasarea cheltuielilor de judecată.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Maria Ghervas

Victor Burduh